

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

ku zawodowego pracowników kolejowych Rzeczypospolitej Polskiej.

Związek liczy 9000 członków którzy przysłali na zjazd 273 delegatów.

Obiady zagal witalny owacyjnie przeszedł związku Inż. Kurzewski.

Delegat z Krakowa postawił wniosek by zjazd pochodem demonstracyjnym udał się do Sejmu, domagając się salafundia postulatów kolejarzy. Wniosek odrzucono.

W imieniu czerwonej frakcji zjazdu delegat z Przemysła domagał się postawienia na porządku obrad sprawy położenia ekonomicznego kolejarzy i dalszej ich akcji o poprawę bytu.

Podczas rozpraw nad poprawkami głosowania wykazało, że lewica liczy na zjeździe 54 głosy; następnie głosowania wykazały, że tak zw. grupa klasowa radykalna liczy około 50 głosów.

Dyskutowano nad sprawą wyboru przewodniczącego. Frakcja czerwona zaproponowała wybór na przewodniczącego obradom p. Kruszewskiego, a na wiceprzewodniczącego p. Sułkowskiego, chcąc w ten sposób wyrazić protest przeciwko usulięciu ich z zajmowanych w kolejnictwie stanowisk w związku ze strajkiem ostatnim.

Prawica była przeciwna temu powołując się na to, iż na tej zasadzie zjazd mógłby być uznany za nielegalny.

W końcu wyonikł się wniosek zastosowania zasady proporcjonalności przy wyborach do prezydium. Cdy wniosek ten uzyskał większość 153 głosów przeciw 131, prawica zażądała przerwę celem naradzenia się nad sytuacją. Większością 142 głosów przeciw 125 przerwę uchwalono.

Obiady zakończono o g. 8 w. **Echa afery cukrowej.** Warszawa. W związku z informacją o aferze cukrowej w Warszawie, ministerjum aprocwizacji wyjaśniła co następuje:

Wobec krążących od pewnego czasu fantastycznych wieści o „tajemniczym cukrze”, komisarz ministerjum aprocwizacji pszy magistracie m. st. Warszawy poczynił obserwacje i dochodzenia celem zbadania istotnego stanu rzeczy. Kroki te komisarz ministerjum aprocwizacji przedsięwziął z wiedzą i na życzenie p. ministra aprocwizacji jeszcze przed ukazaniem się wmianki w prasie. Przeprowadzone dochodzenia ujawniły, że niejaki Stefan Kosko pobrał w formie prowizji od jednej z kooperatyw jednyni za udzielenie informacji po 45 mt. od każdego kilogramu cukru, przy zasadniczej cenie cukru w Poznaniu 130 mk. sz. kg. Na transakcji tej Kosko zarobił 2,700,000 marek.

Na podstawie powyższych danych, komisarz ministerjum aprocwizacji skierował sprawę do prokuratora, który zarządził dalsze energiczne dochodzenie w tej sprawie. Kosko został aresztowany.

Spalenie Tambowa przez głodnych.

Wiedeń. Według nadeszłych tu wiadomości z Moskwy, dnia 20 lipca chłopcy spłądowali Tambow. Po spłądowaniu miasto podpalili. Kosaków, którzy stawali się opanować rozruchy, ściągano s kont i mordowano. Płachota zaś nie chciała strzelać do tłumu.

Posucha doszczętnie zniszczyła zboże. Halsingfors. Z Moskwy donoszą, że w Rosji rozpoczęły się już deszcze. Co jednak nie zmieniła położenia, gdyż zboża już doszczętnie zostały przez posuchę zniszczone.

Upały i burze we Francji. Paryż. Ag. H. vasa donosi: W dniu wczorajszym temperatura w Paryżu wyniosła 38.4. Suche wiatry powodują suchość w powietrzu. Wiele wypadków osłabienia.

Bordeaux. Z różnych okolic Francji donoszą o wielkich bursach i orkach.

Niemcy a Białoruś.

Berlin. Przedstawiciel sowicki w Berlinie Kopp wystosował do niemieckiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych notę, w której, stwierdzając istnienie w Berlinie białoruskiej centrali werbunkowej pod kierownictwem Sienionowa, domaga się zniesienia tej centrali, zorganizowanej przez pułkownika Stolberga i kapitana Adurowicza, jako też domaga się zarządzenia energicznych kroków przeciw tym oficerom.

Polacy amerykańscy.

Wobec przedłużającego się kryzysu przemysłowego w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, bardzo wielu Polaków chce wracać do „starego kraju”. Ilość takich reemigrantów przekracza 30 000 ludzi. Bardzo liczne rodziny polskie przysłały już do likwidacji swolch amerykańskich interesów majątkowych.

Jednak, jak donosi korespondent nowojorski, brak jest dotąd całego szeregu danych, umożliwiających naszym emigrantom w odpowiednio dogodny sposób przeprowadzić likwidację swolch spraw, oraz zdobyć sobie w Polsce możność stworzenia odpowiednich warsztatów pracy. Zeblię, czynione w tym kierunku przez liczne towarzystwa i organizacje prywatne, nie mogą podołać zadaniu, ani nawet w drobnej części. Pomoc są rządu nie jest należycie i dostatecznie zorganizowana. O ile więc w najbliższych czasach nie zostaną poczynione w tym względzie odpowiednie kroki, to wielka ilość sił i pieniędzy może się dla nas zmarnować.

Pamiętać należy, że reemigranci z Ameryki nie będą dla Polski ciężarem, jak np. reemigranci ze Wschodu, lecz przeciwnie, przyniosą za sobą siły do pracy i znaczne oszczędności w dolarach.

Ostatnie wiadomości.

Podróż agitacyjna na G. Śląsk

Berlin 31 7 EE. Rząd niemiecki zaprosił szereg przedstawicieli prasy zagranicznej na podróż informacyjną po Górnym Śląsku.

Strajk robotników amunicyj

Warszawa 1 8 EE. W sobotę sztrajkowali robotnicy fabryki amunicyjnej „Pocioki”.

Straszny wypadek na wyścigach motocyklistów

Warszawa 1 8 EE. Wczoraj na wyścigach motocyklistów w Warszawie zdarzyła się katastrofa, skutkiem której poranionych zostało 7 osób, w tem jedna zabita. Z powodu najeżdżania na siebie motocyklistów, jeden z nich spadł, a pędzący motocykl wpadł na publiczność raniąc kilka osób i wywołując powszechne zamieszanie.

Mackenzen dowódca Szutzbundu

Bytom 31 7 EE. Według informacji płam niemieckich dowództwo nad całym śląskim Szutzbundem ma objąć gen. Mackenzen oras jeden wkłajają Hocharzollernów.

Agitacja na Węgrzech

Budapeszt 31 7 EE. Agitacja z arcyksiędzem Albrechtem synem arcyksięcia Fryderyka, jako kandydatem na tron węgierski stale wzrasta. Arcyksięstwo Albrecht poświęcił obrzymie sumy w celu poparcia agitacji węgierskich kół rojalistycznych.

Koniec strajku w Łodzi

Łódź. W sobotę zakończył się strajk w przemyśle włókienniczym. Robotnicy uzyskali 40 proc. podwyżki.

KRONIKA.

Likwidacja strajku w Częstochowie.

Jak dowiadujemy się z Inspektoratu pracy, wobec ukończenia się strajku w przemyśle włókienniczym w Łodzi w dniu wczorajszym przystąpiła do pracy część robotników w fabryce Pelitserów, a w dniu dzisiejszym mają być uruchomione wszystkie fabryki włókiennicze. Co się tyczy fabryk juty, to delegaci robotników rozspoczną u inspektora pracy negocjacje nad ustaleniem nowego cennika, ale spodziewać się należy, że i fabryki juty będą jeszcze w bieżącym tygodniu uruchomione.

Robotnicy fabryk włókienniczych przystępują do pracy na tych samych wa-

runkach, co i robotnicy łódzcy, którzy uzyskali 40 proc. podwyżki.

— **Miljonówka.** Podczas sobotniego ciągnięcia wylosowany został № 2,787,425 pożyczki promowej. Z powodu uszkodzenia telefonu z Warszawy wynika losowania nie mogliśmy zamieścić w niedzielnym numerze.

— **Z likwidacyjnego zebraania Kasy przy Stow. rzemieślniczo-przemysłowym.** W ub. niedziele, o godz. 5-aj po poł. w siedzibie Stow. odbyło się likwidacyjne zebranie członków kasy pożyczkowej przy Stow. rzemieślniczo-przemysłowym pod przewodnictwem p. Brakatora, który na asesorów zaprosił pp. Łupiańskiego i Chłędowskiego, a na sekretarza p. Hsinego.

Na wstępie obrad p. Rybicki odczytał bilans za r. 1920, który bez dyskusji przyjęto. Z bilansu wynikało, że straty kasy za ubiegłe lata do 1 stycznia 1921 r. wynosiły przeszło 22,000 mk., wobec uniknięcia dalszych strat zarząd postanowił wniosek na zasadzie starego statutu zupełnej likwidacji kasy. Wniosek ten został przyjęty. Do komisji likwidacyjnej wybrani zostali pp. Dąbrucki, Włocławski i Brakator oras zastępcy pp. Świerczyński i Chłędowski.

Na tem obrady ukończono.

— **Z koncertu „Lutnia”.** W niedzielę w parku „Staszka” odbył się koncert symfonicznej orkiestry Lutni pod dyr. p. K. Wopaleńskiego, w wykonaniu której stało było rzetelną pracę dyrygenta i poszczególnych członków orkiestry, mającej już ustaloną dobrą opinię, to też utwory: Rossiniego, Lsnczewskiego, Offenbacha, Moniuszki, Namysłowskiego, Powiadowskiego, dyrygenta (wata) etc. etc. bawemliwie czyści, rytmicznie i oddane były z uwzględnieniem praw dynamiki i ekspresji.

Park był zapelniony, lecz nie tak inteligencja, która tłumnie w dni codzienne używa w nim spaceru, lecz inteligencja rdzenna polska. Zarówno „Lutnia” jak i wogóle muzyka nasza, może liczyć jedynie na własne siły, pomimo to, „Lutnia” egzystuje już od lat szeregu i stale wzrosł się coraz wyżej, czego dowodem są liczne koncerty w różnych klubkach, nacechowane znanomani kultury muzycznej.

— **Odozyt poety - gruzińskiego.** W najbliższym czasie snany poeta gruziński p. Sergiusz Kurulawilli (S. Talfun) gorący przyjaciel Polski wygłosi odczyt w języku polskim p. t. „Bolszewickie niebezpieczeństwo”, który miał odbyć się w Warszawie.

— **Konkurs poetycki.** Termin konkursu na utwory poetyckie ogłoszonego przez Sekcję Literacką Polskiego Klubu Artystycznego oznaczony na dzień 30 lipca. — odczytowany został do dnia 20 września, Utwory odsyłać należy pod adresem: Warszawa Polski Klub Artystyczny, hotel Polonia, Al. Jerozolimskie 53.

130) **ARTUR GRUSZECKI**

HASŁA

Powieść współczesna.

Wszystkie prawa przedruku i przekładu zastrzeżone.

— Nie chciałam ci psuć obiadu, ale doznałam wielkiej przykrości.

— No, jakiej? — spytał prawie obojętnie, był bowiem przyzwyczajony do częstych skarg i narzekañ żony.

— Wyobraź sobie, że wchodzi do nas oficer, zdaje się porucznik, z żandarmem i pyta o Dorę.

— Było dwóch żandarmów, — wmszała się do rozmowy Marja, — sama otwierałam drzwi. Jeden został na kurytarzu, drugi wszedł do przedpokoju.

— A tak, to nieprzyjemna historia, — zmarszczył brwi, — wątpię, ażeby to była denuncjacja. Czy pytał was o co? Przeprowadził rewizję?

— Jeszcze czego? — zawołała pani, — nas zapytał tylko o Dorę, która siedziała przy stole. Spytałam go, czy to pasportowa sprawa, on odpowiedział: tak, i chociaż Dora pokazała mu pasport, on ją zabrał. Czy myślisz, że do więzienia?

— Nic nie wiem. Przypuszczam, że to ma związek z ucieczką jej brata. Czy są-

dzisz możliwym, ażeby ona brała w tem udział?

— A tobie co? — oburzyła się, — była u nas, wychodziła zawsze z Marie, nikogo nie znała. Dowiadywała się tylko u kolegów Karolka, co z nim się stało. Wiem o każdym jej kroku, a tak była przekonana o swej bezsilności co do Karolka, że pojechała do Częstochowy dać na mszę świętą na jego intencje.

— Istotnie papo, Dora nie miała żadnych znajomości i stosunków, któreby mogły wskazywać chociażby na najdrobniejszy udział w uwolnieniu Karolka, i nawet nie wiedziała gdzie on jest.

— No, tak... zaszła nowa pomyłka w gorliwości urzędowej, sprawa się wyjaśni i Dorę uwolnią.

— Kolał — zawołała pani gniewnie, — cóż ty tak obojętnie przyjmujesz ubliżenie tobie, mnie, całemu domowi? Któż ty jesteś? Czy pierwszy lepszy szwec albo kupczyk, ażeby do twojego domu wpadał tak bezceremonialnie jakiś oficerzyna, lekceważył mnie, nie pozwalał mi iść do pokoju córki i bez żadnego usprawiedliwienia zabierał twoją siostrzenicę? Ty zupełnie zatraciłeś poczucie godności i honoru domu. Chociaż mówię spokojnie, ale opowiadam ci o ubliżeniu, i lekceważeniu twej żony i domu, a ty zapewne pójdziesz do nich i podziękujesz, że nie aresztowano ani twej żony, ani córki, — kończyła z gryzącą ironią.

— Ależ, moja kochana, uspokój się, — mówił łagodnym głosem, — jeszcze nie powiedziałem, co myślę o tem i co zrobię, a ty zaraz z wymówkami. Tobie to najście żan darmów wydaje się czemś nadzwyczajnym, a to rzecz zwykła.

— Jak dla kogo, — powiedziała rozdrażniona, — może tam, w Rosji, znosicie to w porzecz, ale my nie jesteśmy przyzwyczajeni do samowoli i brutalności. I powiedz mi otwarcie, czy pójdziesz uwolnić Dorę i skarcisz zachowanie się oficera, czy też boisz się? Jeśli ty nie pójdziesz i nie sprowadzisz Dory do nas, ja sama to zrobię. Generał gubernator zrozumie przecież, gdy mu ten skandal opowiem, że chcąc zachować godność i honor, nie może pozwolić na pogardliwe traktowanie swych urzędników.

— Ależ dobrze, dobrze, pozwól mi dojść do słowa.

— Już powiedziałam, co myślę o tej sprawie, a chcesz mówić ty, to mów, — patrzyła na niego badawczo.

— Jestem twego zdania, że zaszła tu samowola oficera, bo gdyby pułkownik był wiedział o zamierzonem aresztowaniu Dory w naszym domu, jestem pewny, że byłby mnie prywatnie uprzedził. Przedstawię też pułkownikowi niewłaściwe zachowanie się oficera i on zostanie skarcony.

— Tak, to dobrze, a co do Dory? — spytała pani łagodniejszym tonem. (C.n.)

— Przedstawiciel targów wschodnich w Częstochowie.
W dniu wczorajszym przyjechał i bawi w Częstochowie przedstawiciel targów wschodnich ze Lwowa p. Toporow. Zarząd Stow. Kupców polskich s okasji przyjazdu przedstawicieli targów wschodnich do Częstochowy odbył w dniu wczorajszym nadzwyczajne posiedzenie, na którym łącznie s p. Toporowem omawiano sprawę udziału miejscowego kupiectwa w targu wschodnim we Lwowie odbyć się mającym w końcu września roku b.

— O podniesieniu podatku od węgla. Miasta Zagłębia Dąbrowskiego i sejmik powiatu będzińskiego uchwały podnieść i samienie podatek od węgla. Zamiat dotychczasowych 5 mk. pobieranych od tony węgla wysokego z Zagłębia kolejaizm przez Państwowy Urząd Weglowy związku Komunalne Zagłębia chcą pobierać 30 marek od tony węgla wydobywanego.

Ministerjum przemysłu i handlu zażądało opinii ministerjum skarbu i ministerjum spr. wawnnych, poczem wyda dopiero decyzję w tej sprawie.

— Ustawienia dla „Targów wschodnich“. Bawi w Warszawie delegacja „Targów Wschodnich“ we Lwowie, złożona z prezydenta m. Lwowa p. Naumana, prezesa Wydziału Wykonawczego p. Turajskiego i sekretarza generalnego p. Grossmana.

Delegacja odbyła szereg konferencji w Ministerstwie skarbu, przemysłu i handlu i kole w sprawach poswolecia wywozu i przywozu, snłiak taryfowych, ułatwień celnych i subwencji. Wszystkie te Ministerstwa uznają „Targi Wschodnie“ za pierwszorzędy czynnik podniesienia naszej produkcji i eksportu, zgodnie sprawy to poparły. Interesowane strony naszych fabrykantów i kupców zostana w najbliższych dniach przez biura „Targów Wschodnich“ we Lwowie (Akademicka nr. 17) o szczegóła poinformowane.

Do Blur tych mogą się już od dnia dzisiejszego, interesanci zwracać o konkretne informacje w tej sprawie.

Zainteresowanie się przemysłu i handlu polskiego „Targami Wschodnimi“ stale rośnie. Codziennie napływają nowe zgłoszenia wystawców. Kupcy zaś powiadamię Targ o swoim zapotrzebowaniu. Jest to dla uzyskania należytego przeglądu podaży i popytu towarów, a tem samem dla udowodnienia narych stosunków ekonomicznych rzecz nader ważne.

— Kradzież podczas kąpieli
W sobotę 30 b. m. podczas kąpieli w rzece Warcie około Kiejaral s ubrania Narkusa Brokmana leżącego na brzegu, skradziono papierošnicę srebrną, oraz portfel z 15,000 mk.

— Kradzież na stacji. W sobotę 30 b. m. na stacji Częstochowa zatrzymano Jana Kalusińskiego ze skradziono walizkę z różną garderobą na sumę 59,000 mk. własność Marianny Olczyk ze wsi Dęblice pow. Egzycykiego. Winno odprowadzono do Sędego Siedczego II rewiru w Częstochowie.

Liŝty do Redakcji

— Jaszcz o drogach w Częstochowie.

Z powodu wyjašnienienia w Nr. 159 s dn. 26 lipca r. b. „Gońca Częstochowskiego“ oprawy inż. Usakiewicz przedstawiającego toż wyjašnienie stronnie, upraszam prosić o samieszczenie następującego sprostowania.

Inż. Usakiewicz w swym wyjašnieniu pisał „że drogi są i były przez czas rządów p. Starosty Kühna prawie że bez dozoru s mej strony s powodu braku koni“ p. Starosta Kühn użęduje w Częstochowie od roku czasu, czyli od połowy maja r. b. Do tego jednak czasu i j. do chwili ustąpienia ze stanowiska Starosty p. Ręcki, który przypuszczam „pomógł by p. Inżynierowi w pracy, i nie utrudniał by takowej“ wydając konie celem doroczenia dróg, tembardziej, że zgodnie s wnioskiem p. Inż. na posiedzeniu Sejmiku w d. 16 czerwca 1919 r. uchwalono upoważnić inżyniera Usakiewicza do kupna trzech par koni i jednego wierzchowca, jakoby nleszących do nadzoru nad drogami w powiecie. Jednak wtedy za rządów p. Ręckiego nie widziało się tego nadzoru, natomiast więcej widziało go w ostatnich czasach już za rządów p. Starosty Kühna tak

Wracając na ślask, składam komite-towi plebiscytowemu, szczególnie pp. Bzowski, Biakowskiej, panu prez. Nieprzeckiemu jak i zawsze cierpliwę gospođny p. Podstawskiej za opiekę nad nami serdeczne podziękowanie.

Górnoślązak.

„Głównego winowajcy starych braków na drogach, który wszęde gdzieś tylko mógł prace inżyniera utrudniać“ stosownie do wyjašnien inż. Usakiewicza.

Wrażenie inż. Usakiewicza jakoby reaktor prot. k. b. posiedzenia Sejmiku z d. 31 maja r. b. układa takowe w wrogim dla niego tonie, jest może i słuszne, gdyż s powodu wynikłego konfliktu pomiedzy Starostą i Wydziałem powiatowym a inżynierem, reaktor ułożył go w takim tonie, w jakim były i przemówienia „członków Sejmiku. Również i reaktorzy protokółów s poprzednich posiedzeń Sejmiku już za rządów p. Ręckiego, powinni być układać takowe w tymże tonie, zgodnie s przemówieniami członków Sejmiku, które sważałyki wystawiony był punkt na posiedzeniu Sejmiku o robotach publicznych, względnie konserwacji starych dróg, były niezachowane głęboką nieuczciwością p. Inż. s powodu słabego dozoru przy konserwacji czy też przy budowie nowych dróg, co moze stwierdzić większość członków Sejmiku, jak również co stwierdza na posiedzeniu Sejmiku w dn. 16 6 1919 r. delegat robotniczy p. Biak, że do malej wydajności pracy, przyczyniła się słaba kierownictwo robót.

Powołując się na członków Sejmiku, stwierdzam, że przyjęty przez p. starostę inżynier młody, może nawet „nieodświadczoney“ cieszy się jak najlepszym zaufaniem Sejmiku, który stara się drogi, czy to bite, czy też nawet trześciorzędne w powiecie doprowadzić do jakiegoś możliwego stanu, czego nie widzieliśmy za p. Inż. Usakiewicza.

Kończąc to swoje wyjašnienie, zaznaczam, że sprawy tej bym nie podnosił na szałtech „Gońca Częstochowskiego“, gdyby p. inżynier Usakiewicz nie ugodził tak strasznie Sejmiku, który jakoby „został całkowicie opanowany przez p. starostę przy pomocy wykonawcy jego słucań p. Keschelskiego, i dostawcy wszelkich wiadomości s powiatu Inspektora samorządowego p. Conlata“. Twierdzenie takie bardzo szkodliwie mnie jako członka Sejmiku, a przypuszczam, że także i innych członków, gdyż twierdzenie takie uwłacza powęde członków Sejmiku, który jakoby nie rozumieł swoich praw i sędań, nie sniit zupełnie samorządu powiatowego, a tylko wykonywali słucaenia p. starosty i innych pracowników samorządowych Starostwa.

Żędcę wyrazi szacunek i powańania Piotr Skowroński
Członek Sejmiku powiatow. s m. Krzepice

Z KRAJU

— Kradzież 30 milionów marek. Wczorajszej nocy w Warszawie banda kaskarzy-specjalistów dokonała namachu na kasę ogniotrwałą. To warystwa Żeglugi Morskiej — The Curand Steam Ship Company Europe — America, Marszałkowska 134.

Straty Towarzystwa, obliczone w walucie polskiej, są olbrzymie, ponieważ wynoszą trzydziściel milionów marek polskich.

A mianowicie dwanaście tysięcy dolarów amerykańskich, 100 tys. mk. niemieckich i pół miliona mk. polskich.

Zamachu dokonano według wszelkich prawideł sztuki kaskarskiej. Złodsie rozpruli kasę ogniotrwałą Bothago i opróżnili ją całkowicie.

— Pobożny paskarz.
„Słowo Kujawskie“ opowiada taki fakt s prawdziwego zdarzenia: Pawien mieszkaniec Szpitala Dolnego, nabywszy partję kauczuty i innych jaszyn na sumę coś około 18 tysięcy i na stopnie sprzedawczy ten towar na rynku wrocławskim za 40 tys. s górą, przyszył do proboszcza parafji chełmińskiej i zaoferował mu aż 100 (wyróżnie sto) ma-

rek na mszę dziękczynną. Zapytany, za co jest on tak mocno wdzięczny Panu Bogu, odpowiedział s całą naiwnością o dokonanej pomyślnie transakcji paskarskiej. Proboszcz chełmiński, rzecz prosta nie przysył hojnej ofiary.

Sacharyna a zwyrodnienie rasy.

Katastrofalny brak cukru dla ludności szczena wywoływał coraz to silniejsze niezadowolnienie opinii publicznej. W sprawie tej zabral głos prof. Bujwid, a słowe jego powinny być poważnym „momento“ dla ster porażających odpowiedzialności sa to wyniesienie ludności.

Prof. Bujwid pisze: Zamiat cukru, ludność używa sacharyny, produktu, który daje wprawdzie słodycz, ale jest to szkodliwe oszukiwanie smaku, który słodycz utożsamia s cukrem, będącym ważnym artykułem odżywczym. Cukier jest niezastąpionym artykułem. Sacharyna nie zawiera nic podobnego do cukru, jakkolwiek jej słodycz jest większa wielokrotnie.

Skutki używania sacharyny zamiat cukru nie dadzą długo czekać na siebie. Dzieci zwłaszcza, które potrzebują dla swego rozwoju koniecznie ownej ilości cukru, nie mającej niż 50 gr. na dobę, rychło odczuwają ten brak i odpowiednio na to reagują. Zwiększenie się śmiertelności u dzieci — to wynik braku cukru. Ale nie tylko śmiereć lub ciężka choroba grozi dlatwie; odporniejszych cięka wskutek braku cukru mniejsze lub większe niedośwetwo, słabość ustroju, nie wytrzymałość na wywalki fizyczne i umysłowe.

Brak tego ważnego, łatwo przyswajalnego produktu, jakim jest cukier, odbija się na całym stanie fizycznym i umysłowym, i gdy obecnie będe nam po trzeba coraz więcej silnych, wytrwałych, zdolnych do pokonania trudności i przeciwnieństw jednostek, będeśmy ich mieli mniej niż potrzebujemy, natomiast więcej takich, którzy będą pracy i wysiłków unikali i starać się iść po linii najmniejszego oporu, wytycać swoje siły słabo rozwinięte umysłowoś na znalezienie i zdobycie łatwych dróg zarobkowania, nie wymagających wielkiego natężenia.

Jest to zagadnienie poważne i społeczeństwo musil pomyśleć nad zaradzeniem złemu i usunięciem tego ważnego braku.

Podobnie jak to było przed wojną, powródzić trzeba do ograniczenia sprzedaży sacharyny, która spowodowała zwyrodnienie rasy przez osłabienie wytrzymałości. Szkodliwość sacharyny leży bowiem w jej coraz większym zastępowaniu cukru, przez oszukiwanie smaku.

Powrómy do zasady przedwojennej względem sacharyny i ograniczmy jej sprzedaż tylko do potrzeb aptek i drogerji.

Jszeli bowiem sacharyna będe używana dalej w tym stopniu jak działa, grozi nam w niedalekiej przyszłości upadek zdrowia narodu.

ZE SWIATA

— Stosunki narodowolowe Słowaczyny. Słowaczyna, sżczona s Czechami wzięm wspólne państwowość, dąży stale do uzyskania smownych, nieskrępowanych narodowych warunków życia, przynajmniej w granicach autonomji.

Ze względu na to dętenie ciękawa jest statystyka zaludnienia na Słowaczynie. Wedle ostatnich sosisu sje tam 2,940,000 ludzi, s tego 1,940,000 Słowaków, 134,000 Rusinów, 665,000 Madziarów, 143,000 Niemców i 55,000 innych narodowocł. W tej ostatniej cyfrze mieści się także pewna ilość Czechów.

Wedle wyznania jest tam 2,000,000 katolików, 366,000 ewangelików augsburskiego wyznania, 119,000 ewangelików halweckiego wyznania 242,000 prawosławnych, 143,000 żydów. Bszwzględna większość stanowię oddani całą duszą

katolicyzmowi Słowacy. Jadną z głównych przyczyn nienawidli do Czechów jest nieprzychylna stanowisko tych ostatnich do kkościola katolickiego. Katolicyzm jest też źródłem gorącej sympatii, jaką cieszy się Polska w szerokiech kołach mieszkanocł Słowacji.

— Nafta polska dla Łotwy
Na zasadzie umowy, zawieranej obecnie przez kupców łotwskich s głównym szrędem kolejowym w Łotwie — do Galleji przybywa w tych dniach specjalny pociąg po naftę przemacaną dla Łotwy.

— Koncert Gruszczyńskiego w Zoppotach. „Danziger Neuste Nachrichten“ piszą, że w salfi Domu Zdrowego w Zoppotach odbył się w dniach ostatnich wieczór arji operowych Stanisława Gruszczyńskiego. Wysoce charakterystyczne jest ocena koncertu tego, podana przez „Danziger Neuste Nachrichten“, organ hakatystyczny, wybitnie polakom wrogi. OJanę tę podjemy w całości:

„W cząrwónaj szali domu zdrojowego urządził wieczór arji operowych Stanisława Gruszczyńskiego, boheterki tenor oary warszawskiej, który już w ubiegłym roku śpiewał w Gdańsku. Dla tych, którzy są jeszcze nie szysliel, koncert ten był prawdziwą sensacją. Gruszczyński jest śpiewakiem miary Carusa; posiada on głos o niezrównanej piękności, nieograniczonej sile i rzadko spotykaną równowagę wszystkich akal. Bas ciekaw wysilku wznosi się ten wspaniały tenor do wysokiego C, a równocześnie także tony niskie brzmią bardzo dźwięcznie. Najszlachetniejszy materiał przy wysoce subtelnieum oszifowaniu technicznie, oto najkrótza i najwyrazistsza charakterystyka tego głosu, którego ekspresja nie zna granic. W interpretacji wydatnie sili inteligencja i temperament, jakkolwiek artysta nie opomawsz dostateczna języka niemieckiego, śpiewał tylko po włosku i po polsku, co utrudniało swobodną ocenę.

Taniej niż wszędzie.

DOM EKSPORTOWY
Henryk CUKIERSZTAJN
w WARSZAWIE

Złota 21 | S. — Telefon Nr. 171-28.

Wysyła pocztą i za zaliczeniem (można płać przy odbiorze) szwajcarski zegarek czaryr lub niktowy z angi. i sk. stali na kam. eulach z ładczaskim numer. złota, nie czernięjący, zegarek wyregul. co do minuty Cena 1930 Mk. Prawdziwy „MOZER“ akrowy na 18 kamie. 2200 Mk. Ręczne zegarki niktowe s paskiem skórzianym prawdziwe szwajcarskie wysokiego gatunku 2000 i 2500 Marek. Wysyłamy uatymniał. Za koszt przesyłki dolicza się 150 Marek.

Za nieodpowiednie zwracamy pieniędże.

Ceny powyższe obowiązują nas do 1-go września r. b.

Zakład Kąpielowy B.-ci Kramskich
Strażacka 24.

Podaje do wiadomości Sz. Publiczności, że po ukończeniu nowej studji artestyckiej i w systematyczny wody miękkiej, Zakład czynny: Wanny codziennie od godz. 8 rano do 9 wieczór. Łaźnia w piątki i soboty od 11 r. do 9 wiecz.

Ogłoszenie.

Wydział Aprowizacji zawiadania, iż od dnia 8-go Sierpnia aż do wyczerpania zapasu w sklepach miejskich nabywać można fasole po mk. 30 za funt bez ograniczenia ilości.

Zawik Lewandowicz.

Młody człowiek

ze znajomością buchalterji s ładnym charakterem pisma potrzebuje do biura: handlowego. Oferty pod „Przyszłość“ do A imalstracji „Gońca“.

WYROK

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd Pokoju II okr. m. Częstochowy na publicznem posiedzeniu rozpoznawal sprawę Nache Forberg oszarzonej o sprzedaż chleba podane cenę obowiązującą i użęzając winę oskarżonej za udowodnioną na zasadzie art. 119 i 133 U. P. K. i art. 19 Ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o liczenie wojennej.

Postanowili zaocznie:

Nache Forberg, lat 42 zamieszkała przy ul. Garncarskiej Nr. 13 skazać na jeden tyślac (1000) marek grzywny, a w razie niemożności zapłacenia na jeden miesiąc aresztu i na uszczerzenie stu (100) mk. opłaty sądowej.

Wyrok ten ogłosić na koszt oskarżonego.

Sędzia Pokoju (—) A. Koller.

Ławnicy: (—) J. Bajdecki.

(—) I. Szczygielner.

Za zgodności: Sekretarz Sądu Dziennikowski.

DLA RODAKÓW

s Ameryki, Westfalji i Nadrenji.

POSZUKUJEMY domów, plac, majątków, folwarków, młynów, gospodarstw rolnych, sklepów, outieral, restauracji i t. p. interesów handl. i przemysl. Również jako spółaków do interesów.

Biuro „RENO MA“ Kościuszki 11, róg Alei A. Otrąbek i J. Tuchoiski.

Teatr PARYSKI

al. Panny Marji № 19.

PROGRAM:

od niedzieli dnia 31-go Lipca do
środy 3-go Sierpnia r. b.

KREW MATKI (MELLINA)

piękny życiowy dramat w 5-ciu części. według dramatu **Roberta Braca**

„ GŁÓWNE SCENY „

W domu podrutków. Pierwsze spotkanie. Chęć zemsty. U szczytu sławy. Śmierć ma

ANONS: W następną zmianę programu wystawiony będzie wspaniały dramat p. t.
DZIWIWA PRZYGODA (Tragedja niewinnie skazanego)
Wspaniały dramat w 6 aktach

Teatr „ODEON” Program od soboty dnia 30 Lipca do wtorku dnia 2-go Sierpnia 1921 r.

„NOC 11-go WRZEŚNIA”

Wielki, potężny 2-u serjowy dramat z życia młodej i pięknej, lecz nieszczęśliwej dziewczyny
według powieści **EILLA NORWOODA.**

SERJA 1-sza: **GRZESZNICA** Dramat w 6-ciu aktach, na wykonaniu artystów daw- skich.

Od środy 8-go Sierpnia Serja 2-ga „Nocy 11-go Września” p. t. „Córka Grzesznicy”.

Początek ostatniego seansu o godzinie 10 ej wieczorem.

Dr. STEFAN PURSKI
Kilińskiego № 4.

choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje do 10-ej rano i od 8 — 7 po
poł. w niedzielę i święta od 9—11 rano.

Dr. Wł. KAHL

choroby kobiece akuszerja
wewnętrzna.

Przyjmuje od godziny 1—4-ej po poł.
ulica Dąbrowskiego Nr. 5 (Szkolna) II piętro.

Dr. med. E. Petryk

choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od godz. 5-tej do 8-mej
w sobotę od 3 do 5-ej po poł.
al. Gen. Dąbrowskiego 6, I-sze piętro.

Dr. STEFAN KON

spec. akuszerja i choroby kobiece
powrócił.
ulica Kościuski Nr. 16.
Przyjmuje od 4—6 po południu.

Lekarz - Dentysta
MICHAŁ GREJNIEC

ulica Panny Marji № 10.
Telef. Nr. 260.
Przyjmuje codziennie od 9-1 i od 2-7 wiecz.

Dr. L. Kędzierski

ul. Piłsudskiego № 5.
powrócił.

Choroby: żółtaka, kiszek, nerek, ob-
strzaków, hemoroidy i t. p.
radykałnie leczą

Szwajcarskie gorzkie zioła
D-ra Bauera
sprzedają apteki i sklepy apteczne.

Pod firmą

„**SPÓJNIA**”

al. Wieluńska № 8 I-sze piętro front.
Z dnem 25 lipca została otwarta nowa sprze-
daz różnych towarów jak: podszewki, pł. tta,
barobany, koroty, etamiay, bataty, kretony,
koldry i t. p.

Ceny konkurencyjne.

Popieracie nowo powstałą firmę katolicką.

Wielki wybór

kortów, welny, oraz towarów
bawelnianych polceca znana
„ firma ”

J. Dawidowicz i S-ka
I Aleja 7, telefon 74.

Sprzedaz hurtowa i detaliczna.

WIELKOPOLSKA HUTA MIEDZI W POZNANIU

podaje do wiadomości, że sprzedaż swych wyrobów powierzyła:

na b. Dzielnicę Pruską firmie: **Biuro Inżynierskie St. Grabianowski i S-ka** POZNAŃ, Plac
Wolności 14a.

na był. Kongresówkę: Spółce **R. Godycki-Ćwirko i S-ka**
: techniczno - przemysłowej :

WARSZAWA, Nowowiejska № 14. Tel. 2505.

Ponieważ firmy powyższe posiadają nasze wyroby na składzie, prosimy P. P. interesantów
kierować wszelką korespondencję wprost do naszych przedstawicieli.

8 sierpnia upływa

termin zgłoszeń wystawców na

TARGI WSCHODNIE

we LWOWIE (Centrum bandlu ze Wscho-
dem — UKRAINA — RUMUNJA — PALKANY).

Targ odbędzie się
od 25-go września do 5-go października
1921 roku.

Zgłoszenia przyjmują:
Biuro „Targów Wschodnich” we Lwowie Akademicka 17.
" " " w Warszawie, Szpitalna 1.
" " " w Krakowie, Długa 1.

„Polski Lloyd”, Warszawa Al. Jerozolimskie 84, „Polski Glob”, S-to
Krzyżska 32, tel. 646, „Reklama Polska”, Jasna 10, tel. 229-42, „Waw”,
Złota 5, tel. 57-30, „Komispol”, Kraków wśkie Przedmieście 6/16 tel. 28-74.
P. Kupcy zechcą zawnaszu zgłaszać, jakie towary zamie-
rzają zakupić.

„Biuro Transportowe Targów Wschodnich” [reprezentują to-
warzystwa transportowe „Polski Lloyd”, „Polski Glob”,
„Pronia” i ich oddziały, które załatwiają transport ekspozy-
tantów wprost z miejsca załadunku.

W czasie trwania Targów odbędzie się pierwszy mię-
dzynarodowy konkurs orki parowej i motorowej.

Wyciąć i
zachować
adresy

Poszukuje
zdrowej manki dla
dziecka 3 ch miesię-
cznego za dobrem wy-
nagrodzeniem. Oferty
w Gońcu

Zgubiono
kartę zwolnienia wyd.
przez PKU w Nowo-
radomsku oraz papie-
ry powstające wyda-
ne na imię Wincente-
go Kurka

Zgubiono
papierzy wojskowe wy-
dane na imię Szyme-
na Rosk

Do sprzedania
morga ogrodu owo-
cowego w sądmie-
ciu cena 1 milion 200
tys., 2 olciny, 2 mor-
gi i grodu owocowego
cena 2 i pół miliona,
morga placu w śród-
mieściu cena 800 tys.
dom na Rakowie 50
mieszkań z dużym pla-
cem cena 1 i pół mi-
liona, 8 morgów ziemi
z dużym ogrodem o-
wocowym i zabudo-
waniem gospodarskim
cena 2 miliony 800 tys.
dom z ogrodem owo-
cowym 30 mieszkań
cena 2 miliony, oraz
drugi dom z ogrodem
owocowym 30 mieszk-
kań cena jeden milion
sklepy spożywcze, res-
tauracja i inne kup-
na w dużym wyborze
Wład. II Aleja ar. 28
Kowalski od godziny
8—11 rano

Zgubiono
dokument wojskowy
wyd. przez P. K. U.
w Częstochowie na
imię Wincentego Szce-
pańskiego (ochotnik)

Zgubiono
świadectwo Nr. 215
wyd. dn. 1. 8. 1921 r.
na krowę lat 9 masei
czernego-białej pas-
żące do Wojciecha
Kępińskiego ul. św.
Rocha 67.

Zgubiono
książkę zwolnienia z
wojska wyd. przez P.
K. U. w Częst. na imię
Marjana Przybyła

Zgubiono
papierzy wojskowe wyd.
na imię Władysława
Bererzko

Zgubiono
kartę wojskową i mel-
rykę wyd. na imię
Andrzeja Galety.

Zgubiono
paszport niem. wyd. na
imię Walentego So-
larczyka

Sprzedam
bezczy melasy słod-
kiej Kępcinszki 19 m.9

Skradzione
portfel zawier. papie-
ry wojskowe wyd. na
imię Józefa Łobodis-
skiego i 250 marek

Zamienie
sklep z pokciem nap-
kojke z kuchnią Wła-
domość ul. Krótka 11

Zgubiono
dokument wojskowy
wyd. przez P. K. U.
w Częstochowie na
imię Wincentego Szce-
pańskiego (ochotnik)

Zgubiono
dokument wojskowy
wyd. przez P. K. U.
w Częst. na imię
Marjana Przybyła

Zgubiono
papierzy wojskowe wyd.
na imię Władysława
Bererzko

Zgubiono
kartę wojskową i mel-
rykę wyd. na imię
Andrzeja Galety.

Zgubiono
paszport niem. wyd. na
imię Walentego So-
larczyka

Sprzedam rower firmy „Well” w bardzo
dobrym stanie. Zasięgnąć informacji moż-
na w Kawiarni przy ul. Szkolnej pod Nr. 5

Kierownik literacki **JAN BARYLSKI**

Prosimy Sz. Prenumeratorów o wpłacanie prenumer.